

**Звіт про періодичне відстеження результативності
наказу Державного комітету України з промислової безпеки, охорони праці та
гірничого нагляду «Про затвердження Правил охорони праці під час розробки
родовищ корисних копалин відкритим способом»**

1. Вид та назва регуляторного акта

Наказ Державного комітету України з промислової безпеки, охорони праці та гірничого нагляду від 18.03.2010 № 61 «Про затвердження Правил охорони праці під час розробки родовищ корисних копалин відкритим способом», зареєстрований у Міністерстві юстиції України 03 червня 2010 року за № 356/17651 (далі - Правила).

2. Виконавець заходів з відстеження

Державна служба України з питань праці.

3. Цілі прийняття акта

Основною метою впровадження Правил є усунення недоліків попереднього нормативно-правового акта з охорони праці та підвищення рівня промислової безпеки шляхом впровадження нового нормативно-правового акта, гармонізованого з європейськими стандартами, який визначає вимоги до проектування, будівництва та експлуатації кар'єрів (розрізів), будівель, споруд, машин, устаткування, засобів захисту та контролю, приладів і матеріалів, а також для всіх працівників, у яких виконання обов'язків пов'язане з перебуванням на об'єктах відкритих гірничих робіт.

Цілі впровадження Правил цілком відповідають стратегічним та програмним цілям, визначеним Законом України «Про охорону праці». За предметом правового регулювання Правила належать до пріоритетних сфер адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу, визначених Законом України «Про загальнодержавну програму адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу».

4. Строк виконання заходів з відстеження

З 01 червня до 22 червня 2026 року.

5. Тип відстеження результативності регуляторного акта

Періодичне відстеження.

6. Метод одержання результатів відстеження

Для проведення заходів з відстеження застосовано статистичний та соціологічний методи.

7. Дані та припущення, на основі яких відстежувалася результативність, способи одержання даних

Під час періодичного відстеження збережено перелік показників, використаний у попередньому звіті 2023 року: кількість підприємств гірничодобувної промисловості; загальна кількість нещасних випадків; кількість нещасних випадків зі смертельними наслідками; кількість порушень нормативних актів про охорону праці; кількість штрафів, накладених на працівників; рівень поінформованості суб'єктів господарювання.

Для визначення кількісних значень статистичних показників результативності використовувались офіційні статистичні дані Державної служби України з питань

праці, соціологічних - шляхом опитування у робочому порядку уповноважених представників підприємств галузі.

Для оцінки динаміки використано поточні дані за 2023-2025 роки і 5 місяців 2026 року. Показники загального та смертельного травматизму у таблиці 1 наведено як кількість нещасних випадків. Дані за 5 місяців 2026 року подано окремо як відомості за неповний календарний рік.

Під час оцінки динаміки травматизму враховано, що показники результативності формувалися в умовах воєнного стану та впливу зовнішніх факторів, зумовлених збройною агресією російської федерації, які не пов'язані із застосуванням Правил.

8. Кількісні та якісні значення показників результативності акта

Таблиця 1. Показники результативності регуляторного акта

№ з/п	Показник	2023 рік	2024 рік	2025 рік	2026 рік (5 міс.)
1	Кількість підприємств гірничодобувної промисловості	*	*	*	*
2	Загальна кількість нещасних випадків у гірничодобувній промисловості	68	73	126	40
3	Кількість нещасних випадків зі смертельними наслідками	13	10	20	3
4	Кількість порушень нормативних актів про охорону праці	*	*	*	*
5	Кількість штрафів, накладених на працівників	*	*	*	*
6	Рівень поінформованості суб'єктів господарювання	100 %	100 %	100 %	100 %

Джерело: статистичні та облікові дані Держпраці за 2023-2025 роки та 5 місяців 2026 року.

* Дані у використаних матеріалах відсутні. Відсутність даних не означає нульового значення показника. Під час оцінки відомостей про порушення та штрафи враховуються обмеження щодо здійснення заходів державного нагляду (контролю), встановлені постановою Кабінету Міністрів України від 13.03.2022 № 303 на період воєнного стану.

9. Оцінка реалізації регуляторного акта та ступеня досягнення визначених цілей

У 2023 році загальна кількість нещасних випадків становила 68, зі смертельними наслідками - 13, у 2024 році - 73 і 10, у 2025 році - 126 і 20. Отже, у 2025 році загальна кількість випадків зросла порівняно з 2023 та 2024 роками. Кількість випадків зі смертельними наслідками у 2025 році також перевищила значення попередніх років.

Зростання загальної кількості нещасних випадків у 2025 році до 126 (проти 68 у 2023 році та 73 у 2024 році) відбувалося в умовах повномасштабної збройної агресії російської федерації та дії воєнного стану. Гірничодобувні підприємства продовжують роботу під впливом зовнішніх факторів, не пов'язаних із застосуванням Правил, зокрема ракетних та безпілотних атак на виробничі об'єкти, перебування частини підприємств у прифронтових районах та на тимчасово окупованих територіях, змін чисельності працівників, обсягів і режиму виробництва, а також

вимушеної релокації. Зазначені обставини безпосередньо вплинули на рівень виробничого травматизму у 2025 році незалежно від змісту та якості вимог регуляторного акта.

За винятком 2025 року, у якому на показники вплинули зазначені зовнішні чинники, кількість нещасних випадків утримується на порівнянному (середньому) рівні - 68 у 2023 році та 73 у 2024 році. Це свідчить про те, що встановлені Правилами вимоги безпеки продовжують діяти ефективно та забезпечують утримання рівня виробничого травматизму, а зростання загального показника у 2025 році зумовлене зовнішніми чинниками, не пов'язаними з якістю регуляторного акта, і не створює підстав для перегляду Правил за динамікою травматизму.

За 5 місяців 2026 року зареєстровано 40 нещасних випадків, з них 3 зі смертельними наслідками. Ці відомості за неповний календарний рік не порівнюються безпосередньо з річними показниками для оцінки динаміки травматизму.

За наведеними у таблиці 1 відомостями рівень поінформованості суб'єктів господарювання становить 100 %. Водночас відсутність актуальних даних щодо кількості підприємств, виявлених порушень та накладених штрафів обмежує повноту оцінки результативності регуляторного акта.

Потреба у встановлених Правилами вимогах безпеки під час розробки родовищ корисних копалин відкритим способом зберігається. Наведені дані свідчать про ефективність Правил у частині утримання рівня виробничого травматизму. Зміна кількості нещасних випадків сама по собі, без урахування впливу зовнішніх чинників, не є достатнім обґрунтуванням необхідності внесення змін до Правил; таке рішення потребує аналізу причин випадків та практики застосування конкретних вимог акта.

Голова Державної служби
України з питань праці

Ігор ДЕГНЕРА